

καταπληκτικωτέρων τῆς φύσεως θαμαμάτων. Οὐδὲν ὄντως τρομερώτερον καταγιγίσκει, ὅταν αὐτὴ καταγοῦσα φέρεται ἐπὶ τὰς χώρας τῆς γῆς, ὅταν πρόβριζα ἀνασπᾶ μεγάλα καὶ δυνατὰ δένδρα καὶ ὡς ἐλαφρὰ ἄχυρα ἀναρρίπτῃ αὐτὰ· ὅταν μετὰ πολλοῦ κτύπου δλόκληρα δάση ἄρδην διαφθεῖρη, τὰ δὲ στερεώτερα οἰκοδομήματα διασειῇ ἢ εἰς σωρὸν μεταβάλλῃ ἐρειπίων· ὅταν ποταμούς εὐρυρέοντας κωλύῃ ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν, ἐξογκόνῃ τὰ ὕδατα αὐτῶν καὶ οἴονει φαίνεται βιάζουσα αὐτοὺς νὰ στρέψωσι τὰ βεῖθρά των πρὸς τὰς πηγὰς· ὅταν ἀπογυμνῇ τὰς τῶν ὀρέων λαγόνας καὶ τὰς ἀπορρώγας πέτρας διαρρηγνύῃ. Ὁ μέγας βόμβος, ὁ πάταγος, ἀντηχῶν εἰς τὰ ὕψη τοῦ αἰθέρος ἐν τοῖς κοιλώμασι τῆς γῆς, ἐπαυξάνει τὴν φρίκην. Σπουδῇ φεύγουσιν ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν ἡμῶν οἴονει ἐπτερωμένα τὰ μαῦρα τοῦ οὐρανοῦ σύννεφα, ἔντρομα δὲ τὰ πτηνὰ πετῶσι πρὸς τὰς φωλεὰς των καὶ τὰ θηρία ὠρυόμενα κρύπτονται εἰς τὰς καταδύσεις αὐτῶν.

Ἐτι ὅμως φρικωδεστέρα τῆς καταγιγίσκει ταύτης εἶνε ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης συμβαινουσα. Ἐν τῇ θαλάσῃ ἴστοι πολυοῦτοι καὶ πελώριοι, δίκην καλάμου, συνθλάττονται, μυριάνδρα δὲ καὶ σιθρότερα πλοῖα ὡς ἀνάτια ἐπὶ τῶν σκοπέλων συντρίβονται, ἢ αὐτανδρα καταποντίζονται. Ἐν τῇ θαλάσῃ ἀναμιγνύεται ἡ λαίλαψ μετὰ τοῦ κλύδωνος, ὁ βόμβος τῶν ἀνέμων μετὰ τοῦ βρυχήματος τῶν κυμάτων, ἅτινα ἐν τῇ φοβερᾷ αὐτῶν ἀναστατάσει φαίνονται ποτὲ μὲν ὅτι ἀποκαλύπτουσι τὰ σπλάγγχνα τῆς γῆς, ποτὲ δὲ ὅτι ἀναρρίπτουσι τὰ ἀφρίζοντα αὐτῶν ὕδατα μέχρι τοῦ οὐρανοῦ θόλου.

Αἱ ἀπειλαὶ τῆς ἡγριωμένης φύσεως ἀναγκάζουσι τὸν ἔνδοιαστὴν νὰ πιστεύσῃ καὶ τὸν ἄμαρτωλὸν νὰ προσευχηθῇ. Τότε ἡ ἰσχὺς τῶν ἡμιθέων τῆς γῆς, τῶν ἐμποιούντων τοῖς ὄχλοις φόβον, τῶν πολυμνήτων, ἀναφαίνεται εὐτελὴς κενοδοξία, πομφόλυξ, φλῆναφος.

Αἱ φρικτόταται τρικυμῖαι καὶ αἱ τρομερώταται λαίλαπες συμβαίνουσιν ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ ἡλίου διακεκαυμέναις χώραις. Ἐπι καὶ σήμερον ἔντρομος γίνεται ὁ κάτοικος τῆς Αἰγύπτου, ὅταν ὁ καυστικὸς καὶ θανατηφόρος ἄνεμος, ὃν αὐτὸς χαμσὶν ἀποκαλεῖ, πνεύσῃ ἀπὸ τῆς ἐρήμου. Ὁ συνήθως αἶθριος καὶ λαμπρὸς οὐρανὸς τῆς χώρας ἐκεῖνης αἴφνης θολοῦται καὶ συννεφεῖ· ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου φαίνεται κατακόκκινος· ὁ ἀήρ, λαμβάνων σκοτοειδὲς χρῶμα, οἴονει ὑπὸ κονιορτώδους ἀτμοῦ πεπληρωμένος, γίνεται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν καυστικώτερος. Ἐν τῷ ἅμα τὰ φυτὰ μαραίνονται, τὰ φύλλα ἀποξηρανθέντα πίπτουσι ἀπὸ τῶν δένδρων· ἡ θερμότης κατὰ μικρὸν μεταδίδεται καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μᾶλλον ψυχρὰς οὐσίας, εἰς τὰ μάρμαρα, εἰς τὴν γῆν, εἰς τὸ ὕδωρ. Ἄνθρωποι καὶ ζῶα κρύπτονται εἰς

τὰ ὑπόγεια, εἰς τὰ σπήλαια, εἰς τὰς ὄπας τῆς γῆς, ἵνα διαφύγωσι τὰς ἀμέσους καταφορὰς τοῦ ὀλεθρίου αὐτοῦ ἀνέμου. Οὐαὶ ἐκεῖνῳ, ὃν τινὰ προσβάλλει ὁ χαμσὶν· παραχρῆμα πνίγεται ὁ δυστυχῆς καὶ πίπτει νεκρός.

Παραπλήσιός ἐστὶ καὶ ὁ ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Ἀραβίας πνέων φαρμακερὸς σιμούν. Ὅταν ἐξαπίνης ἐγερθῇ, ἅπανα ἡ ἀτμοσφαῖρα γίνεται διάπυρος καὶ ἐρυθροειδής. Συριγμὸς καὶ φόφος συνοδεύουσιν αὐτὸν, θειώδης δὲ καὶ πνιγερὰ ὁσμὴ ἔπεται κατόπιν αὐτοῦ. Ἐν ὀφθαλμοῦ ῥοπῇ διαφθεῖρει πᾶν τὸ προστυχὸν αὐτῷ· ὡς ἀστραπὴ φρονεῖ πᾶσαν ζῶσαν ψυχὴν, μὴ δυνηθεῖσαν ἐγκαίρως νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τῆς δηλητηρίου αὐτοῦ πνοῆς.

ZSCHOKKE.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ. Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ Η ΤΥΧΗ

Ἐκ τῶν τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α΄.

Οὐδέποτε ἐγένοντο πράξεις μεγάλαι καὶ κατὰ συνέθειαν, αἱ ὁποῖαι νὰ προέκυψαν ἐκ συμβεβηκότος ἢ τῆς τύχης· σπανίως βλέπει τις τοὺς μεγάλους ἄνδρας νὰ ἀποτυγχάνουσιν εἰς τὰς ἐπικινδυνωτάτας τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτῶν. Θεωρήσατε τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν Καίσαρα, τὸν Ἀννίβαν, τὸν μέγαν Γουσταῦον· πάντοτε ἐπιτυγχάνουσι. Μήπως διότι εἰσὶν εὐτυχεῖς γίνονται οὕτω μεγάλοι; Ὁχι· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσὶν ἄνδρες μεγάλοι, καθυποτάττουσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εὐτυχίαν· ἅμα δὲ τις θελήσῃ νὰ μελετήσῃ τοὺς μοχλοὺς τῶν ἐπιτυχιῶν αὐτῶν, μετ' ἐκπλήξεως ἀνακαλύπτει ὅτι τὸ πᾶν εἶχον πράξει πρὸς ἐπιτεύξιν αὐτῶν.

Ὁ μὲν Ἀλέξανδρος μόλις ἠθῶν, κατακτᾷ μὲ δρᾶκα ἀνδρῶν μέρος τῆς οἰκουμένης. Ἦτο τοῦτο ἄρα γε ἀπλῆ τις ἐξ αὐτοῦ ἐκχειρίσις, εἶδός τι κατακλυσμοῦ; Ὁχι· τὸ πᾶν ὑπολογίζεται μετὰ βαθυνοίας, ἐκτελεῖται μετὰ τόλμης, διευθύνεται μετὰ φρονήσεως. Ὁ Ἀλέξανδρος παρουσιάζεται ἐν ταῦτῳ μέγας πολεμιστῆς, μέγας πολιτικὸς, μέγας νομοθέτης. Κατὰ δυστυχίαν, ἅμα ὡς κατέφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης καὶ τῶν ἐπιτυχιῶν, ὁ νοῦς του διεστράφη καὶ διεφθάρῃ ἡ καρδία του. Ἐνῶ ἤρξατο μὲ ψυχὴν τοῦ Τραϊανοῦ, ἐτελεύτησεν ἔχων καρδίαν Νέρωνος καὶ ἦθη Ἡλιογαθάου.

Ἀντιθέτως πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Καίσαρ ὤρμησεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ λίαν ὀψέ· ἐνῶ δὲ ἡ νεότης αὐτοῦ ἦν ἀδρανὴς καὶ ἐξηχρειωμένη, κατέληξεν ἔχων ψυχὴν ἐνεργητικωτάτην, εὐγενεστάτην, ὠραιοτάτην.

Ὁ δ' Ἀννίβας, ὁ πάντων τολμηρότατος καὶ ἴσως ὁ καταπληκτικώτατος, ὁ τοσοῦτον θαρραλέος, τοσοῦτον βέβαιος, τοσοῦτον εὐρὺς ἐν παντί· ὅστις εἰσοσιεξάτης συλλαμβάνει ἐν φρεσὶ τὸ μόλις καταληπτόν, ἐκτελεῖ τούτῳ ὑπερῶφειλε νὰ θεωρηθῆτι ἀδύνατον, ὅστις παραιτούμενος πᾶ-

σης πρὸς τὸν τόπον του συγκοινωνίας, διαπερᾶ λαοὺς ἐχθρικοὺς ἢ ἀγνώστους, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ προσβάλλῃ καὶ νικήσῃ, ἀναρριχάται ἐπὶ τῶν Πυρηναίων καὶ τῶν Ἑλπεων, ἀνυπερβλήτων πρότερον πιστευομένων, κατέρχεται δὲ εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀπλῶς ἵνα ἀγοράσῃ ἀντὶ τῆς ἡμισείας αὐτοῦ στρατιάς τὴν μόνην ἀπόκτησιν πεδίου μάχης, μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ πολεμήσῃ ὅστις κατέχει μὲν, διατρέχει καὶ κυβεῖται τὴν Ἰταλίαν αὐτὴν ἐπὶ δεκαεξ ἔτη, φέρει δὲ πλειστάκις εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀπώλειας τὴν τρομερὰν καὶ ἐπιφοβὸν Ῥώμην, δὲν ἀπολύει δὲ τὴν λείαν του παρ' ὅτε ἀντεφαιρόμεται κατὰ τῆς πατρίδος του τὸ μάθημα ὅπερ αὐτὸς ἐδίδαξεν, ὅτε φέρουσι τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον εἰς τὴν Ἀφρικὴν, θὰ πιστεύσῃ τις ὅτι ὀφείλει τὰ ἄθλά του μόνον εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τῆς τύχης καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν περιστάσεων; Ἀναμφιβόλως, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ψυχὴν ἐκ τῶν ἰσχυρωτάτων, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἰδέαν λίαν ὑψηλὴν περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ ἐπιστήμης αὐτοῦ, ὅστις ἀνερωτώμενος ἀπὸ τὸν νεαρόν αὐτοῦ νικητὴν, δὲν ἐδίστασε νὰ τὰξῇ ἑαυτὸν, καίπερ ἠττημένον, ἀμέσως μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Πύρρον, οὓς ἐθεώρει ὡς τοὺς κορυφαίους ἐν τῇ πολεμικῇ.

Πάντες οὗτοι τῆς ἀρχαιότητος οἱ μεγάλοι στρατηγοὶ, καὶ ὅσοι βραδύτερον ἐβάδισαν ἐπὶ τὰ ἔγχη των, δὲν κατώρθωσαν μεγάλα ἢ συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς κανόνας καὶ τὰς φυσικὰς ἀρχὰς τῆς τέχνης, διὰ τῆς ἀκριβείας δηλονότι τῶν συνδυασμῶν καὶ τῆς ἐλλόγου συγκρίσεως τῶν μέσων καὶ ἀποτελεσμάτων, τῶν δράσεων καὶ τῶν ἀντιδράσεων. Οὕτω μόνον ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχωσιν, οἰαδήποτε ἄλλως καὶ ἂν ἦτο τῶν ἐπιχειρημάτων αὐτῶν ἡ τόλμη, ἢ τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν ἡ ἔκτασις. Οὐδέποτε δ' ἔπαυσαν νὰ σπουδάζωσι τὸν πόλεμον ὡς ἐπιστήμην ἀληθῆ. Διὰ τοῦτο εἶναι τὰ μεγάλα ἡμῶν πρότυπα καὶ μόνον μιμούμενός τις αὐτοὺς δύναται νὰ ἐλπίζῃ πρὸς αὐτοὺς νὰ προσεγγίσῃ.

Πολλοὶ ἀπέδωκαν τὰς μεγάλας τῶν πράξεών μου εἰς τὴν τύχην, δὲν θὰ ἀκνήσωσι δὲ νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἀτυχίας τὰ σφάλματά μου ὅταν ὁμῶς γράψω τὰς ἐκστρατείας μου, βεβαίως θὰ ἐκπλαγῶσι βλέποντες ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας περιστάσεις καὶ πάντοτε, αἱ πνευματικαὶ μου δυνάμεις ἐνήργησαν ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὰς ἀρχάς.

ΣΤΙΧΟΙ

Προσφιλέστατε Παῦλε,

Πρὸ τινων μηνῶν ἀπέθανεν ἐν Ῥώμῃ ὁ διάσημος ἀστρονόμος Ἄγγελος Σέκκης, ὁ δὲ ποιητῆς Revere συνέταξεν εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ τὸ ἐξάστιχον τοῦτο :

Te non accoglierà la breve zolla
E poco fia l'onor di sculta pietra

Con peritose e tumide parole,
Imperocchè tu cittadino dell'etra
A far la voglia del pensier satolla
Riposo avrai nel padiglione del sole.

Ὁ Σέκκης κατέτριψεν ὅλον σχεδὸν τὸν ἐπιστημονικὸν του βίον ἐξετάζων τὸν ἥλιον καὶ ἰδού διατὶ ὁ ποιητῆς τὸν ἐνταφιάζει ἐκεῖ.

Τὸ ἐξάστιχον τοῦτο παρέφρασα αὐτοσχεδίως ἐπὶ τοῦ ἀυστριακοῦ ἀτμπλοίου Fiume πορευόμενος ἀπὸ Λευκάδος εἰς Τερρέστην. Πᾶρ το καὶ δὸς το εἰς τὴν Ἑστίαν μας, ἂν τὸ κρίνης ἄξιον αὐτῆς.

Γιὰ σὲ τὸ μνημα εἶναι στενὸ κ' εἶναι φτωχὸ τὸ χῶμα
Ποῦ σῶδωκαν γιὰ στρώμα.

Καὶ κρύα εἶναι τὰ μάρμαρα καὶ κούφια εἶναι τὰ λόγια
Ποῦ χρυσωμένα λάμπουνε ἔς τοῦ Χάρου τὰ κατώγυα.
Ἐσὺ, δημότης τ' οὐρανοῦ, παιδί τοῦ γαλαξία
Γιὰ νὰ χορτάσης τῆς ψυχῆς τὴ δίψα, τὴ μανία,
Πᾶρε τὸν ἥλιο σου ταφῆ. . . Εἶναι θρονὶ δικό σου
Τὰστέρι πῶδωκε φτερὰ καὶ φῶς ἔς τὸ λογισμό σου.

Ἐν Μιράνῳ, 2 Αὐγ. 1878.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΗΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ὁμοιάζοντες ἀεικινήτους σίφωνα, οὐδέποτε ἡσυχάζοντες, τινασόμενοι ἀκαταπαύστως ὡς βραχέντες σκύλοι, διαιροῦντες οὕτως εἰπεῖν ἑαυτοὺς εἰς τεμάχια ἵνα ὧσι πανταχοῦ παρόντες, οὐδέποτε προσέχοντες εἰς τοὺς λόγους τῶν ἄλλων, οὐδὲ περιμένοντες ἀπάντησιν εἰς ὅσα οἱ ἴδιοι ἐρωτῶσιν. Οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι θαλασσοζάλη τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου.

* * Ἡ ἀληθὴς φιλοφροσύνη εἶνε ἀπλοῦν προοίμιον τῆς φιλίας.

Ἐκ μεταφράσεως διατάξεως τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Νομοῦ Σηκουάνια (Γαλλίας), περιλαμβανομένης ἐν τῇ ἐσχάτῳ δημοσιευθείσῃ ἀξιολόγῳ πραγματείᾳ τοῦ ἱατροῦ κ. Γεωργίου Χ. Βάφα «Αἱ Ἀθήναι ὑπὸ ἱατρικὴν ἐποψίν», ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα, δι' ὧν συνοψίζονται ἄριστα τὰ εἰς τὰς οἰκίας ἀφορῶντα μέτρα. Σ. τ. Δ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Μέσα δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται τὸ ὑγιεινὸν τῶν οἰκημάτων.

Α'. Ἀερισμός.—Ὁ ἀήρ τῶν οἰκημάτων δεόν νὰ ἀνανεοῦται καθ' ἐκάστην, τὴν πρωΐαν, πρὶν αἰ κλίνει στρωθῶσιν. Ὁ δὲ ἀερισμὸς ἐπιτυγχάνεται οὐ μόνον διὰ τῆς διανοίξεως τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐστιῶν, αἵτινες οὐσιωδῶς συμβάλλουσι πρὸς τοῦτο ὥστε πρέπει αὗται νὰ θεωρῶνται ἀναπόφευκτοὶ εἰς τὰς ἐχούσας μίαν μόνην πρόσοψιν οἰκίας, ὅπως καὶ εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ ὕπνου. Πρέπει δὲ καθ' ὅλου νὰ ἀποσκορακισθῇ ἡ κακίστη ἐξίς τοῦ φράττειν τὰς ἐστίας, ἵνα δῆθεν πλεοτέρα διὰ τούτου θερμότης ἐν τοῖς δωματίοις διατηρηθῆται.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κλινῶν δεόν νὰ ἦνε, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀνάλογος τῆς χωρητικότητος τοῦ δωματίου, οὕτως ὥστε, εἰς ἕκαστον τούτων νὰ ἀντιστοιχῇ διὰ πάντα ἄνθρωπον 14 κ. μ. ἀέρος, ἐκτός τοῦ ἀερισμοῦ.